

شبکه در یک نگاه

○ آزاده پورغفاری لاهیجی

کتاب تألیف آقایان مهندس مجید غیوری ثالث و مهندس سید حاتم مهدوی نوراست. متن کتاب با مقدمه مؤلفان آغاز می‌شود. در مقدمه ذکر شده است که کتاب برگرفته از کتب مختلف و معتبر درخصوص شبکه‌هاست که به صورتی روان و بدون نیاز به پیش زمینه‌ها و تمرینهای قبلی درخصوص شبکه‌های کامپیوتری برای دو گروه از خوانندگان تألیف شده است. دسته اول کسانی هستند که به منزله مبتدی قصد آشنایی با شبکه‌ها و اصول کارکرد آن را دارند که به صورت شمایی کلی از مقوله شبکه در اختیار آنها قرار می‌دهد.

دسته دوم کسانی هستند که آشنایی نسبی ولی پراکنده با شبکه و مقوله‌های مربوط به آن دارند. این گروه از کاربران با استفاده از این کتاب می‌توانند ذهنیات پراکنده و بعضاً نادرست خود را ساماندهی کند و به یک فراگیر از شبکه‌های کامپیوتری برسند. پس از بررسی مطالب کتاب در این خصوص نتیجه‌گیری خواهیم کرد.

در یک نگاه به فهرست مطالب با ناهمگونی زبان و نوشتار روبه‌رو می‌شویم. تعدادی از اصطلاحات به لاتین ذکر شده (OSI) و برخی به فارسی ترجمه گردیده (پل‌ها، مسیریابی) و برخی نیز مانند هاب تلفظ حروف انگلیسی به فارسی است. جهت بررسی این اشکال در متن کتاب، نیازی به مطالعه فصول مختلف نیست؛ بلکه با نگاه اجمالی به کتاب این نقص در اکثر صفحات قابل ملاحظه است که مثلاً مؤلفان از اصطلاح سویچینگ پیام یا سویچینگ مداری، سویچینگ بسته Datagram و... استفاده کرده‌اند.

چنانچه بر این باوریم که باید از لغات معادل استفاده کنیم، پس این امر را باید در کلیه قسمت‌های متن مراعات

○ شبکه در یک نگاه

○ مجید غیوری ثالث، سید حاتم مهدوی نور

○ انتشارات فرات، ۱۳۷۹

کتاب یکی از ابزارهای مؤثر انتقال فکر، فرهنگ، دانش و اطلاعات است. آرایه‌ها و پیرایه‌های کتاب از دیدگاه‌های هنری و فنی، فرع نکته‌ارزشی کتاب است و چنانچه جایز اهمیت نیز باشد در مرحله دوم ارزیابی قرار دارد. در بحث تخصصی کتاب آنچه مد نظر است قالب و ساختار مناسب جمع‌آوری و ارائه اطلاعات است. کالبد کتاب شامل سه بخش اصلی واحدهای پیش از متن (صفحه عنوان کتاب، صفحه عنوان بلند، صفحه حقوق، پیشگفتار، دیباچه و فهرست‌های آغاز کتاب) متن (مقدمه و بدنه اصلی کتاب، بخشها و فصلها و...) و واحدهای پس از متن (یادداشت‌ها، حواشی، تعلیقات، پیوستها، واژه‌نامه‌ها، کتابشناسی و نمایه) است. رعایت این استانداردها و اصول و قواعد تهیه و تدوین کتاب نقش مهمی در انتقال اطلاعات به خواننده ایفا می‌کند. از نکات مهمی که در ویراستاری مورد توجه قرار می‌گیرد اطمینان از دقت و صحت مطالب متن، با معنی بودن مطالب، همسازی و هماهنگی و یکدستی متن، درستی دستوری و استحکام جمله‌ها و عبارتها، روشنی سبک و شیوه کتاب است.

ذکر این مطالب شاید خارج از حوصله بحث کتاب شبکه در یک نگاه باشد؛ لکن چنانچه بحث درخصوص کتاب در یک نگاه باشد، با نگاه اجمالی به این کتاب، شاهد نقاط ضعف بارزی در رعایت نکردن شیوه‌نامه خواهیم بود.

کنیم؛ و چنانچه باور داریم پاره‌ای از لغات قابل تبدیل نیستند پس باید از اصطلاحات لاتین استفاده کنیم. با این سبک نوشتار، بیشتر متن را به مجموعه‌ای از اصطلاحات کمدی تبدیل می‌کنیم، تا اصطلاحات تخصصی.

مشکل دیگری که در کتاب بسیار چشمگیر است کمبود واژه‌نامه انگلیسی به فارسی است. برخی از واژه‌ها مانند client به کرات در متن مورد استفاده قرار گرفته و ترجمه آن به پاورقی ارجاع داده شده و برخی مانند OSI یکبار در پاورقی به طور کامل نوشته شده و در صفحات دیگر تنها به لغت اختصاری آن اکتفا شده است. چنانچه شیوه‌نامه کتاب مورد توجه قرار می‌گرفت و در انتهای کتاب از واژه‌نامه انگلیسی استفاده می‌شد خواننده به راحتی با اصطلاحات کامپیوتر و لغات انگلیسی آشنا می‌شد و کتاب نیز به سادگی مطالب را به خواننده انتقال می‌داد.

با بررسی مطالب تخصصی کتاب، نظر به اینکه در مقدمه ذکر شده از کتب مختلف و معتبر به عنوان مرجع استفاده شده است و مؤلفان محترم از اساتید و محققان کشور هستند حق استاد را به جای نیاورده‌اند و نامی از مراجع مورد استفاده در انتهای کتاب مشاهده نمی‌شود. با احراز فهرست مراجع در پایان متن، نه تنها حق نویسندگان کتب محفظ می‌ماند، بلکه با بررسی کتب مرجع خدشه‌های بیشتری به کتاب وارد می‌شد. از دیگر مطالبی که باید مورد توجه قرار می‌گرفت تا پیرایه کتاب دارای جاذبه باشد، مقیاس مورد استفاده در اشکال کتاب است. اشکال بدون مقیاس استاندارد طراحی شده‌اند و جهت توجه دادن خواننده کتاب به شیء مورد بحث، مقیاسی خارج از استاندارد احراز شده که نه تنها خوانندگان مبتدی را دچار خطا می‌کند، بلکه خوانندگان آگاه را به تعجب وامی‌دارد.

شایان ذکر است گر چه مواردی مهم از نقاط ضعف به چشم می‌خورد، نقطه مثبت کتاب در مطالب کاربردی جمع‌آوری شده است. کتاب در شش فصل به آشنایی نسبی خواننده با مطالب کاربردی شبکه پرداخته است. در فصل اول اصول شبکه و اجزای آن ضمن معرفی مدل‌های محاسباتی شبکه‌ها بیان شده است.

در فصل دوم با سه فصل تقسیم‌بندی شبکه به ذکر مدل‌های شبکه، سیستم عامل‌های شبکه و شبکه‌های محلی و وسیع پرداخته شده است. در فصل سوم استانداردهای شبکه و قوانین و فرآیندهای مخابراتی و مدل مرجع OSI مورد بررسی قرار گرفته است. فصل چهارم اختصاص به محیط‌های انتقال و مشخصات این محیط‌ها دارد که محیط‌های کابلی و بی‌سیم ضمن معرفی انواع محیط‌های انتقالی کابلی و بی‌سیم شرح داده شده است. در فصل پنجم مؤلفان توپولوژی شبکه و ساختار آن را بیان داشته‌اند و در فصل ششم وسایل اتصال با تفکیک کارتهای رابطه شبکه، مدم‌ها، هاب‌ها، تکرارکننده‌ها، پل‌ها، مسیریابی و مسیریابها بررسی شده است.

بررسی و نقد یک اثر علمی منتشر شده، به دور از حب و بغض بسیار سودمند است و کمترین بهره آن هدایت صاحب اثر به خطاهای صورت گرفته و استفاده عمومی آن جلوگیری از اشاعه خطا است چه برای مؤلفان محترم و چه برای متخصصان محترم که مجوز انتشار کتاب را در اختیار مؤلف قرار می‌دهند تا دیگر مطالبی در حد یک گزارش یا جزوه تخصصی منتشر نشود.